

[Undervisningsministeren.]

er sikker paa, men ogsaa gøre Forslaget hurtigt færdigt. Naar det dog skal vedtages, synes jeg, det ogsaa maa kunne være Modstanderne temmelig ligegyldigt, om det bliver vedtaget 14 Dage før eller senere, eller en Maaned før eller senere. Men det er ikke Teatret ligegyldigt, det har den største Betydning for Teatret, at det faar fast Grund under Fødderne, og det mener jeg, det vil faa med dette Forslag. Det har jeg her søgt sagligt at begrunde, og dermed være Lovforslaget anbefalet til velvillig Behandling og til hurtigt Fremme.

Stegger Nielsen: Det kongelige Teaters Historie fremviser en Række skiftende Forsøg paa at finde en Form for en rentabel Drift af dette Teater, alt under Hensyn til det Formaal, en Statsscene maa have, nemlig visse Forpligtelser med Hensyn til Opførelsen af den gamle, klassiske Kunst.

Jeg har saaledes ved at gennemlæse Teaterkommissionens Betænkning af 1933 fundet omtalt ikke mindre end tre Kommissionsbetænkninger og 14 forskellige Lovforslag om denne Sag, naturligvis fordelt over en længere Aarrække. Dette synes mig at vise, at man ved Løsningen af dette Problem har famlet sig frem og stadig ikke fundet det rigtige. Mange Former har været forsøgt, sidst Dobbeltsceneprojektet fra 1930, men heller ikke det løste den gordiske Knude, og Statsscenen tærer stadig haardt paa den i Forvejen tungt belastede Statskasse. Siden 1925 — jeg har foretaget en lille Opgørelse — er der fra Statskassen tilgaaet Det kongelige Teater ca. 14 Mill. Kr. i Tilskud. Det bliver i Gennemsnit over 1½ Mill. Kr. aarligt, og det er mange Penge til enhver Tid, men det er særlig mange Penge i en økonomisk ond Tid, og det er for mange efter vor Mening. Vil man undersøge Grunden til denne Underskudsforretning, og spørger man, hvorledes det da er muligt for Teatre under Privatdrift at eksistere, maa man selvsagt finde den væsentligste Aarsag i, at Det kongelige Teater driver og opretholder alle tre Kunstarter, Skuespil, Opera og Ballet, i Modsætning til de private Teatre, der kun opfører almindelige Skuespil. Vort Parti benægter ikke Værdien af de to sidstnævnte Kunstarter, Opera og Ballet. Musikken og den

plastiske Kunst har sin Værdi, men det er en Værdi, der kan blive for kostbar. I alt Fald maa efter vor Mening de økonomiske Forpligtelser til disse Kunstarters Opretholdelse i første Linie og overvejende lægges paa de Kredse og Samfundslag, der har den umiddelbare og naturlige Adgang til disse Forestillinger, og ikke paa Landets Befolkning som Helhed, der ikke har denne Adgang. Et Teater — det gælder ogsaa Det kongelige Teater — er til en vis Grad en Forretningsvirksomhed. Stilles der særlige Fordringer, hvad jeg indrømmer der gøres her gennem Formaaalsparagraffen, kan der være Tale om et mindre, fast begrænset Tilskud fra Staten, men ikke det ubegrænsede, nemlig Dækningen af det tilstedeværende Underskud. En Forretning maa og skal kunne bære sig, og er der Fejl i Forretningsgangen, maa disse findes og rettes. Saaledes bærer den fornuftige Forretningsmand sig ad, og saaledes maa ogsaa Lovgivningen i nogen Maade anlægge sine Synspunkter over for Det kongelige Teater.

Det er saare uheldigt med disse stadige, med Aars Mellemlum tilbagevendende Reformforsøg vedrørende var nationale Scene. Den dermed følgende Diskussion i Offentligheden øger Uroen om og Mistroen til dette Teater, og stærkere og stærkere for hvert mislykket Eksperiment, til stor Skade for Teatret selv og dermed ogsaa indirekte til Risiko for Staten. Vort Syn inden for Venstre er, at man i denne Sag burde gaa mere rationelt frem, søge ind til Ondets Rod og en Gang for alle løse Spørgsmaalet til Bunds. Jeg udtalte dette i Samlingen 1929—30 som Ordfører for mit Parti, og jeg vil gentage det nu. Det kan ikke nytte vedblivende at skabe Ordninger, som ikke kan holde, thi selv om man fastsætter et bestemt, begrænset Tilskud fra Staten, ved vi dog alle, hvorfra det eventuelle Underskud, hvis en Nyordning brister, skal dækkes, nemlig fra Statskassen og fra den alene. Dette er vort Syn i Almindelighed paa Spørgsmaalet. Vi underkender ikke Teatrets Værdi og kulturelle Betydning, men vi maa hævde, at hver Ting har sin Pris, og den nævnte kulturelle Indsats har ogsaa sin; der maa betaales en rimelig Ydelse herfor, men ikke en meningsløs, der forudsætter ubegrænsede Statsmidler, saaledes som vi har set det gennem en